

УДК 343.241

DOI: <https://doi.org/10.21564/2311-9640.2021.16.244441>

О. М. Чебан,

канд. юрид. наук, доцентка кафедри конституційного та адміністративного права Національного транспортного університету

**ЗАБОРОНА НАБЛИЖАТИСЯ НА ПЕВНУ ВІДСТАНЬ
ТА/АБО ДО ПЕВНИХ ОСІБ, ПЕРЕБУВАТИ В ПЕВНОМУ МІСЦІ
ЯК ЗАХІД КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО ХАРАКТЕРУ:
ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ
(НА ПРИКЛАДІ КАРНОГО КОДЕКСУ РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩА)**

Проведено аналіз положень Карного кодексу Польщі в частині встановлення заборони перебувати в певних середовищах або місцях, контактувати з деякими людьми, наближатися до певних осіб або залишати спеціальне місце проживання без згоди суду, як різновиду карного заходу, – заборони обіймати конкретну посаду, займатись певною професією або здійснювати певні види господарської діяльності.

Автором обґрунтовано доцільність розглядати заборону наближатися на певну відстань та/або до певних осіб, перебувати в певному місці як захід кримінально-правового характеру. Запропоновано в Загальній частині Кримінального кодексу України розширити перелік інших заходів кримінально-правового характеру (розділ XIV) шляхом включення досліджуваного заходу.

Ключові слова: *заходи кримінально-правового впливу, заборона наближатися на певну відстань, заборона наближатись до певних осіб, заборона перебувати в певному місці.*

Постановка проблеми. Конституція України гарантує кожному, хто на законних підставах перебуває на території України, свободу пересування, вільний вибір місця проживання, право вільно залишати територію України, за винятком обмежень, які встановлюються законом (ст. 33). Також Основним Законом держави визначено, що право власності є непорушним і ніхто не може бути протиправно його позбавлений (ст. 41). Це є одні із ключових засад будь-якої сучасної демократії. Поряд з цим на конституційному рівні закріплені випадки обмеження у громадянських та

соціально-економічних правах особи, зокрема, у зв'язку з вчиненням нею кримінального правопорушення та подальшим відбуванням покарання.

Покарання, як захід примусу, що застосовується до винної особи від імені держави, ставить собі за мету серед іншого виправлення засуджених, де ресоціалізація виступає необхідною умовою. Не безпідставно в науці кримінального права вважається, що досягнення зазначеної мети цілком можливе у зв'язку із застосуванням до особи інших кримінально-правових заходів впливу, до яких, зокрема, можна віднести заборону наближатися на певну відстань та/або до певних осіб, заборону перебувати в певному місці. Останні заходи, до речі, регламентовані в кримінальному законодавстві багатьох європейських країн, де вони широко застосовуються. Враховуючи євроінтеграційний курс нашої держави, досвід зарубіжних країн у регулюванні інституту кримінально-правових заходів безпеки, безперечно, буде цікавим та актуальним.

В Україні реально назріла необхідність в реформуванні системи заходів кримінального примусу, де значну роль потрібно відвести саме іншим примусовим заходам кримінально-правового характеру.

Метою статті є обґрунтування доцільності включення заборони наближатися на певну відстань та/або до певних осіб, перебувати в певному місці до інших заходів кримінально-правового характеру у зв'язку з обмеженням конституційних прав особи, яка вчинила кримінальне правопорушення. Реалізація запропонованих положень можлива шляхом внесення відповідних змін до Загальної частини Кримінального кодексу України, зокрема до інших заходів кримінально-правового характеру (розділ XIV).

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Окремі аспекти покарання та інших примусових заходів кримінально-правового впливу досліджувалися у працях М. І. Бажанова, І. Г. Богатирьова, О. О. Дудорова, К. М. Карпова, О. В. Козаченка, О. М. Костенка, Н. Ф. Кузнецової, В. Т. Маляренка,

В. О. Навроцького, Є. Ю. Полянського, М. І. Хавронюка, С. С. Яценка, А. М. Яценка та ін. науковців. Незважаючи на концептуальні дослідження вказаних авторів, деякі проблемні аспекти і надалі залишаються дискусійними та законодавчо не врегульованими, тому потребують свого ретельного наукового аналізу.

Виклад основного матеріалу. Вже сьогодні більшість розвинених держав світу, поступово відступаючи від постулатів неокласичної школи кримінального права і виходячи із мети ресоціалізації винного як основної мети кримінального закону, у своїй кримінально-правовій політиці дотримуються дуалізму покарань та інших заходів кримінально-правового впливу, насамперед так званих «заходів безпеки» (у КК різних держав останні іменуються також як «кримінально-правові заходи», «заходи виправлення і безпеки», «заходи впливу», «інші заходи кримінальної відповідальності», «запобіжні заходи» тощо).

Якщо розглядати кримінальне правопорушення як вид соціального конфлікту, то для його врегулювання, вирішення за згодою усіх його сторін (учасників) поза межами кримінального провадження або одночасно з його припиненням, підходять будь-які засоби (не лише кара, залякування). Тому видається цілком логічною та обґрунтованою концепція О. О. Дудорова та М. І. Хавронюка, що українська система заходів кримінально-правового впливу повинна мати трирівневу будову: заходи заохочення, заходи покарання, заходи безпеки. Хоча в Україні і до сьогодні в сфері кримінального права діє застаріла «одноколійна» система, в якій передбачені заходи покарання.

У зарубіжних державах поряд з покаранням, пробацією, примусовими заходами медичного чи виховного характеру застосовують інші примусові заходи, які переважно відповідають саме меті спеціальної превенції, тобто виконують ту роль, яку в законодавстві України відведено додатковим покаранням.

Серед інших примусових заходів кримінально-правового впливу в зарубіжному законодавстві виділяють, зокрема, в Італії та Франції – заборону проживати у певних місцях; в Іспанії та Таїланді – обов'язок перебувати у певній місцевості, заборону проживати чи перебувати у певній місцевості; в Данії – заборону з'являтися в громадських парках чи садах, поблизу шкіл, у дитячих будинках, психіатричних лікарнях і установах для недоумкуватих чи у певних лісах, на пляжах чи приморських курортах, заборону проживання дітей у будинку засудженого; у Німеччині – обов'язок залишити будинок дружини (чоловіка), в якому перебуває його колишня жертва та припинити з нею будь-який зв'язок¹; у Польщі – заборону перебувати в певних середовищах або місцях, контактувати з деякими людьми, наближатися до певних осіб або залишати спеціальне місце проживання без згоди суду (ст. 39 Карного кодексу Республіки Польща)².

І хоча дані заходи кримінально-правового впливу мають різну назву, фактично їхній зміст зводиться до заборони наближатися на певну відстань та/або до певних осіб, а також заборони перебувати в певному місці, а отже вони встановлюють правомірне обмеження конституційних прав особи, яка вчинила кримінальне правопорушення. Розглянемо більш детально даний захід кримінально-правового впливу на прикладі кримінального законодавства Польщі.

Карний кодекс Республіки Польща у статті 39² встановлює заборону перебувати в певних середовищах або місцях, контактувати з деякими людьми, наближатися до певних осіб або залишати спеціальне місце проживання без згоди суду, як різновид карного заходу – заборони обіймати конкретну посаду, займатись певною професією або здійснювати певні види господарської діяльності.

---

¹ Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Кримінальне право: навч. посібник / за заг. ред. М. І. Хавронюка. Київ: Ваіте, 2014. С. 288–289, 299–300.

² Карний кодекс Республіки Польща. Переклад. Київ: ВАІТЕ, 2015. 172 с.

Суд може прийняти рішення про заборону перебувати в певних середовищах або місцях, контактувати з певними особами, наближатися до певних осіб або залишати певне місце проживання без згоди суду, а також наказ тимчасово залишити приміщення, яке винна особа займає разом з потерпілим, у випадках засудження за злочин проти сексуальної свободи або моральності неповнолітнього або за інший злочин проти свободи, а також у разі засудження за умисний злочин, поєднаний з насильством, зокрема насильством проти близької особи. Заборона або наказ може поєднуватися з обов'язком з'являтися у поліцію або до інших визначених органів з встановленою періодичністю, а заборона наближатись до певних осіб – може також контролюватися системою електронного нагляду.

Суд постановляє даний карний захід у випадку засудження винного до покарання у вигляді позбавлення волі без умовної відстрочки його виконання за злочин проти сексуальної свободи або моральності неповнолітнього.

Примітно, що даний захід кримінально-правового впливу суд може призначити *довічно* у випадках повторного засудження правопорушника за наявності вищевказаних умов.

Приймаючи рішення про заборону наближатися до певних осіб, що перебувають під охороною, суд визначає відстань до таких осіб, якої засуджений зобов'язаний дотримуватись. Приймаючи рішення про тимчасове звільнення приміщення, який засуджений займає разом з потерпілим, суд встановлює строк його виконання. Якщо суд постановляє наказ про тимчасове звільнення приміщення, яке винна особа займає разом із потерпілим, за злочини проти статевої свободи та моральності і злочини проти сім'ї та опіки, то суд одночасно призначає заборону наближатися до потерпілого впродовж такого самого періоду (ст. 41а Карного кодексу Республіки Польща)².

Заборона перебувати в певних середовищах або місцях, контактувати з деякими людьми, наближатися до певних осіб або залишати спеціальне місце

проживання без згоди суду призначається терміном від 1 року до 15 років. Наказ тимчасово залишити приміщення, яке винна особа займає разом з потерпілим, приймається судом на строк від 3-х місяців до 12 місяців. Заборони і накази є обов'язковими з моменту вступу в силу рішення суду.

Строк, впродовж якого застосовуються заборони, не спливає під час відбування покарання у вигляді позбавлення волі, навіть якщо воно призначене за інший злочин (п. 2б ст. 39; §1а, §2, §2а ст. 43 Карного кодексу Республіки Польща)².

Відтак, заборона наближатися на певну відстань, до певних осіб та перебувати у відповідному місці, як карний захід в польському законодавстві, застосовується до винного у разі вчинення ним умисного злочину, поєданого з насильством, зокрема насильством проти близької особи. Загалом, насильство в сім'ї (домашнє насильство), на жаль, – досить поширене суспільно небезпечне явище, що характерне для багатьох країн, у тому числі для Польщі та України.

З огляду на це та відповідно до Закону України «Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами» № 2227-VIII від 06.12.2017р.³ Загальна частина КК України була доповнена Розділом XIII-1, де законодавець передбачив обмежувальні заходи, що застосовуються до осіб, які вчинили домашнє насильство. Серед них на засудженого можуть бути покладені такі обов'язки:

1) заборона перебувати в місці спільного проживання з особою, яка постраждала від домашнього насильства;

---

³ Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами: Закон України від 06.12.2017 р. № 2227-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2227-19#Text> (дата звернення 27.10.2021).

2) обмеження спілкування з дитиною у разі, якщо домашнє насильство вчинено стосовно дитини або у її присутності;

3) заборона наближатися на визначену відстань до місця, де особа, яка постраждала від домашнього насильства, може постійно чи тимчасово проживати, тимчасово чи систематично перебувати у зв'язку з роботою, навчанням, лікуванням чи з інших причин;

4) заборона листування, телефонних переговорів з особою, яка постраждала від домашнього насильства, інших контактів через засоби зв'язку чи електронних комунікацій особисто або через третіх осіб;

5) направлення для проходження програми для кривдників або пробаційної програми.

У ст. 91-1 КК України⁴ йдеться не про злочин «домашнє насильство», тобто злочин, передбачений ст. 126-1 КК, а про більш широке поняття – «злочин, пов'язаний з домашнім насильством», оскільки саме таке визначення вживає законодавець. Синтезувавши поняття домашнього насильства, передбачене п. 3 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» № 2229-VIII від 07.12.2017р.⁵, із поняттям домашнього насильства, передбаченим в диспозиції ст. 126-1 КК України, можна визначити такі ознаки злочину, пов'язаного з домашнім насильством, у зв'язку з вчиненням якого суд може застосувати до винного обмежувальні заходи.

Це будь-який злочин, який:

1) полягає у фізичному, сексуальному, психологічному або економічному насильстві;

2) вчиняється в сім'ї чи в межах місця проживання або між родичами, або між колишнім чи теперішнім подружжям, або між іншими особами, які

---

⁴ Кримінальний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 1 вересня 2021 р.: (джерело документа: <https://zakon.rada.gov.ua/>). Київ: ПАЛИВОДА А. В., 2021. 304 с. (Кодекси України).

⁵ Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України від 07.12.2017 р. № 2229-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text> (дата звернення 28.10.2021).

спільно проживають (проживали) однією сім'єю, але не перебувають (не перебували) у родинних відносинах чи у шлюбі між собою, незалежно від того, чи проживає (проживала) особа, яка вчинила домашнє насильство, у тому самому місці, що й постраждала особа;

3) наслідками якого є фізичні або психологічні страждання, розлади здоров'я, втрата працездатності, емоційна залежність або погіршення якості життя потерпілої особи;

4) вчинюється систематично (ця ознака не стосується випадків вчинення злочину, який характеризується трьома попередніми ознаками, але водночас містить ознаки іншого злочину проти життя, здоров'я чи волі особи).

І фактично не має значення, визначені ці ознаки у відповідній статті (частині статті) КК України як ознаки основного чи кваліфікованого складу кримінального правопорушення.

Проте звертає на себе увагу інше визначення законодавця, яке він використовує у ч. 1 ст. 91-1 КК України⁴. Так, відповідно до даної кримінально-правової норми суд не зобов'язаний застосовувати до особи, яка вчинила домашнє насильство, обмежувальні заходи, а «*може*» це зробити. Проте, оскільки ці заходи застосовуються, як визначає закон про кримінальну відповідальність, «в інтересах потерпілого», і, як правило, в ситуаціях безпосередньої небезпеки для останнього, тому суд не може не застосувати до особи, яка вчинила домашнє насильство, обмежувальні заходи, проігнорувавши позицію потерпілого і не пояснивши у вирокі чи ухвалі, чому саме він не застосував жоден із зазначених заходів.

З огляду на це, видається цілком логічно закріпити обов'язковий характер обмежувальних заходів, що покладаються на засудженого, яким було вчинено кримінальне правопорушення, пов'язане з домашнім насильством.

У цьому контексті слід також звернути увагу на те, що схожі заходи передбачені, як спеціальні заходи щодо протидії домашньому насильству, які реалізуються на підставі ст. 25 і 26 Закону України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» № 2229-VIII від 07.12.2017 р.⁵ у формі термінового заборонного припису стосовно кривдника та обмежувального припису стосовно кривдника.

Проте вони застосовуються в адміністративному порядку (заходи, передбачені терміновим заборонним приписом) та в цивільно-процесуальному порядку (заходи, передбачені обмежувальним приписом).

До речі, з приводу обмежувального припису висловився Верховний Суд у своїх правових позиціях, в яких розкривається суть (правова природа) обмежувального припису в цілому. Так, обмежувальний припис за своєю суттю *не є заходом покарання особи* (на відміну від норм, закріплених у Кодексі України про адміністративні правопорушення та Кримінальному кодексі України), а є тимчасовим заходом, виконуючим захисну та запобіжну функцію і направленим на попередження вчинення насильства та забезпечення першочергової безпеки осіб з огляду на наявність ризиків до вирішення питання про кваліфікацію дій кривдника та прийняття стосовно нього рішення у відповідних адміністративних або кримінальних провадженнях⁶.

Судова практика правомірно визначила суть (правову природу) обмежувальних приписів, адже в Україні виключно єдиний кодифікований нормативний документ – Кримінальний кодекс України – може встановлювати примусові заходи кримінально-правового впливу до порушника у вигляді покарань та інших заходів впливу.

Отже, наявність таких різних можливостей щодо застосування схожих заходів та різних процесуальних порядків їх застосування все ж збільшує

---

⁶ Гриценко Л. Сім правових позицій Верховного Суду про застосування обмежувальних приписів. URL: <https://unba.org.ua/publications/5934-7-pravovih-pozicij-verhovnogo-sudu-pro-zastosuvannya-obmezhuvalnih-pripisiv.html> (дата звернення 03.11.2021).

ймовірність, що ті чи інші з них, залежно від ситуації, у разі необхідності, реально будуть вжиті з урахуванням найбільш прийняттого для постраждалої особи засобу захисту від повторення (продовження) насильницької поведінки з боку кривдника⁷.

Принагідно слід відмітити, що встановлені у ст. 91-1 КК України⁴ заходи впливу до особи, яка вчинила домашнє насильство, є, безперечно, позитивним кроком у реалізації міжнародних стандартів в рамках закону про кримінальну відповідальність. Проте, на наш погляд, їм потрібно, по-перше, надати обов'язкового характеру і, по-друге, у зв'язку з фактичним виконанням ними превентивної функції, їх доцільно розглядати не як обмежувальні заходи, а вже як заходи кримінально-правового характеру.

Враховуючи, що обмежувальні заходи за своїм характером передбачають різноманітні заборони: у різних контактах (листування та інша комунікація), перебувати в місці спільного проживання, наближатися на певну відстань до потерпілої особи, та беручи до уваги гідний для наслідування досвід Польщі у регулюванні досліджуваних заходів, видається закономірним передбачити дані міри впливу серед інших заходів кримінально-правового характеру (Розділ XIV Загальної частини КК України). Так, можна запропонувати законодавцю розглядати відповідні обмеження під узагальненою назвою – заборона наближатися на певну відстань та/або до певних осіб, перебувати в певному місці.

Висновки. У цілому, на сучасному етапі функціонування національної кримінально-правової політики абсолютно виправданим є запровадження трирівневої системи заходів кримінально-правового впливу, яка має включати: заходи покарання, заходи заохочення та заходи безпеки. Саме серед останніх, на наш погляд, для уникнення колізії та плутанини в

---

⁷ Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України) / за ред. М. І. Хавронюка. Київ: Ваіте, 2019. С. 45–48. URL: https://ukraine.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/FNOON_Kommentar_A5.pdf?fbclid=IwAR0KjsA6kJGskRU26piONKtHjvRvVocsCwDuCeoWxY4tndNPLF-Kh9xGVNw

кримінально-правових нормах, доцільно нормативно регламентувати заборону наблизитися на певну відстань та/або до певних осіб, заборону перебувати в певному місці, оскільки дані заходи встановлюють правомірне обмеження у конституційних правах винної особи, зокрема у свободі пересування, вільному виборі місця проживання та праві власності, що відповідно передбачені у ст. 33 та ст. 41 Конституції України.

На відміну від України, в Карному кодексі Польщі аналізовані заборони регламентовані як карні заходи, що застосовуються до винного у разі вчинення ним умисного злочину, поєданого з насильством; та які є обов'язковими з моменту вступу в силу рішення суду по кримінальній справі. Суд постановляє також даний карний захід у випадку засудження винного до покарання у вигляді позбавлення волі без умовної відстрочки його виконання за злочин проти сексуальної свободи або моральності неповнолітнього.

З огляду на це, вважаємо доцільним розширення переліку «інших заходів кримінально-правового характеру» шляхом включення заборони наблизитися на певну відстань та/або до певних осіб, заборони перебувати в певному місці до розділу XIV Загальної частини Кримінального кодексу України.

Список використаних джерел

1. Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Кримінальне право: навч. посібник / за заг. ред. М. І. Хавронюка. Київ: Ваіте, 2014. 944 с.
2. Карний кодекс Республіки Польща. Переклад. Київ: ВАІТЕ, 2015. 172 с.
3. Про внесення змін до Кримінального та Кримінального процесуального кодексів України з метою реалізації положень Конвенції Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами: Закон України від 06.12.2017 р. № 2227-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2227-19#Text> (дата звернення 27.10.2021).
4. Кримінальний кодекс України: чинне законодавство зі змінами та допов. станом на 1 вересня 2021 р. (джерело документа: <https://zakon.rada.gov.ua/>). Київ: ПАЛІВОДА А. В., 2021. 304 с.

5. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України № 2229-VIII від 07.12.2017 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text> (дата звернення 28.10.2021).

6. Гриценко Л. Сім правових позицій Верховного Суду про застосування обмежувальних приписів. URL: <https://unba.org.ua/publications/5934-7-pravovih-pozicij-verhovnogo-sudu-pro-zastosuvannya-obmezhuval-nih-pripisiv.html> (дата звернення 03.11.2021).

7. Дудоров О. О., Хавронюк М. І. Відповідальність за домашнє насильство і насильство за ознакою статі (науково-практичний коментар новел Кримінального кодексу України) / за ред. М. І. Хавронюка. Київ: Ваїте, 2019. С. 45–48. URL: https://ukraine.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/FNOON_Kommentar_A5.pdf?fbclid=IwAR0KjsA6kJGskRU26piONKtHjvRvVocsCwDuCeoWxY4tndNPLF-Kh9xGVNw (дата звернення 03.11.2021).

REFERENCES

1. Dudorov, O.O., Khavroniuk, M.I. (2014). Kryminalne pravo. M. I. Khavroniuk (Ed.). Kyiv: Vaite [in Ukrainian].

2. Karnyi kodeks Respubliki Polshcha. (2015). Kyiv: VAITE [in Ukrainian].

3. Pro vnesennia zmin do Kryminalnoho ta Kryminalnoho protsesualnoho kodeksiv Ukrainy z metoiu realizatsii polozhen Konventsii Rady Yevropy pro zapobihannia nasyilstvu stosovno zhinok i domashnomu nasyilstvu ta borotbu z tsymy yavyschamy: Zakon Ukrainy vid 06.12.2017 r. № 2227-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2227-19#Text>.

4. Kryminalnyi kodeks Ukrainy: chynne zakonodavstvo zi zminamy ta dopov. stanom na 1 veresnia 2021 r. (dzherelo dokumenta: <https://zakon.rada.gov.ua/>). (2021). Kyiv: PALYVODA A. V. (Kodeksy Ukrainy).

5. Pro zapobihannia ta protydiu domashnomu nasyilstvu: Zakon Ukrainy vid 07.12.2017 r. № 2229-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text>.

6. Hrytsenko, L. Sim pravovykh pozytsii Verkhovnoho Sudu pro zastosuvannia обмежувальних приписів. URL: <https://unba.org.ua/publications/5934-7-pravovih-pozicij-verhovnogo-sudu-pro-zastosuvannya-obmezhuval-nih-pripisiv.html>.

7. Dudorov, O.O., Khavroniuk, M.I. (2019). Vidpovidalnist za domashnie nasyilstvo i nasyilstvo za oznakoju stati (naukovo-praktychnyi komentar novel Kryminalnoho kodeksu Ukrainy). M. I. Khavroniuk (Ed.). Kyiv: Vaite. URL: https://ukraine.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/FNOON_Kommentar_A5.pdf?fbclid=IwAR0KjsA6kJGskRU26piONKtHjvRvVocsCwDuCeoWxY4tndNPLF-Kh9xGVNw.

Чебан О. М. Запрет приближаться на определенное расстояние и/или к определенным лицам, находится в определенном месте как мера

уголовно-правового характеру: сравнительно-правовой аспект (на примере Уголовного кодекса Республики Польша)

В статье проведен анализ положений Уголовного кодекса Польши в части установления запрета находится в определенной среде или местах, контактировать с определенными лицами, приближаться к определенным лицам или покидать определенное место проживания без решения суда, как разновидность уголовной меры, – запрета занимать конкретную должность, заниматься определенной профессией или осуществлять определенные виды хозяйственной деятельности.

Автором обоснована целесообразность включения запрета приближаться на определенное расстояние и/или к определенным лицам, находится в определенном месте к другим мерам уголовно-правового характера. Предложено в Общей части Уголовного кодекса Украины расширить перечень других мер уголовно-правового характера (раздел XIV) путем включения изучаемой меры.

Ключевые слова: *меры уголовно-правового характера, запрет приближаться на определенное расстояние, запрет приближаться к определенным лицам, запрет находится в определенном месте.*

Cheban O. M. Prohibition to approach a certain distance and/or to certain persons, to be in a certain place as a measure of a criminal nature: comparative legal aspect (on the example of the Penal Code of the Republic of Poland)

The article analyzes the provisions of the Polish Penal Code in terms of establishing a ban on being in certain environments or places, contact with certain people, approaching certain persons or leaving a special place of residence without the consent of the court, as a kind of criminal measure. Sais about prohibitions to hold a specific position, engage in a certain profession or carry out certain types of economic activity. In the Polish Penal Code, the analyzed prohibitions apply to the perpetrator in the case of an intentional crime combined with violence, and are binding from the entry into force of the court decision in the criminal case.

Domestic violence, unfortunately, is a fairly common socially dangerous phenomenon that is common in many countries, including Poland and Ukraine. In this regard, Ukraine adopted the Law of Ukraine «On Amendments to the Criminal and Criminal Procedure Codes of Ukraine in order to implement the provisions of the Council of Europe Convention on Preventing and Combating Violence against Women and Domestic Violence» № 2227-VIII of 06.12.2017. In accordance with this law, the General Part of the Criminal Code of Ukraine was supplemented by Section XIII-1, where the legislator provided for restrictive measures applicable to perpetrators of domestic violence.

Normative regulation of measures to influence a person who has committed domestic violence is undoubtedly a positive step in the implementation of international standards within the framework of the Ukrainian law on criminal

liability. However, in our opinion, they need, firstly, to be made mandatory and, secondly, in connection with the actual performance of their preventive function, they should be considered not as restrictive measures, but as measures of criminal law character.

The author proved the importance of expanding the list of «other measures of a criminal nature» by including a ban on approaching a certain distance and / or to certain persons, a ban on being in a certain place in Section XIV of the General Part of the Criminal Code of Ukraine.

Key words: *measures of criminal-legal influence, prohibition to approach a certain distance, prohibition to approach certain persons, prohibition to be in a certain place.*